

La platja de Palma es 'benidormitza'

El govern de José Ramón Bauzá aprova un decret que permet augmentar l'alçària dels hotels de la platja de Palma que es reformin.

Durant la campanya electoral, per a les autonòmiques de 2011, José Ramón Bauzá va advertir que la política turística l'han de fer "els qui en saben", entre els quals "els empresaris hotelers" són "els que més en saben". No ha defraudat, en això, Bauzá. La política turística del seu govern, la fan, en efecte, els hotelers. Alguns hotelers, si més no. Perquè l'executiu no té altra política del ram que satisfer totes les demandes que els grups empresarials més importants d'aquest sector reclamen. Els ha *ajornat* els nous impostos, com exigien; l'any passat els van fer una llei *ad hoc* per a saltar-se les normes urbanístiques i, ara, un nou decret de mesures urgents qualifica la platja de Palma de "zona turísticament madura", definició que significa que als hotels existents no els afectarà el planejament urbanístic vigent si fan obres de reforma, la qual podrà suposar augmentar-ne l'alçària.

Tot pels hotelers. A les Illes, governi qui governi, els hotelers més potents –verdaderes multinacionals– i les patronals del sector han fet el que han volgut i, sobretot, han fet fer el que han volgut al govern de torn. Només en una ocasió no passà així. Quan l'executiu del Pacte de Progrés (PSIB-PSOE, PSM, Esquerra Unida, Els Verds, i amb el suport extern d'Unió Mallorquina, 1999-2003), presidit per Francesc Antich i amb Celestí Alomar com a conseller de Turisme, imposà l'anomenada ecotaxa, que consistia en una taxa d'1 euro per turista i dia, a pagar als hotels. Els hotelers no sols s'hi oposaren sinó que en feren *casus belli*. Crearen una associació –una Fundació Balear para el Turismo– que canalitzava publicitat contra la taxa als mitjans de comunica-

ció, implicaren el govern de José María Aznar i tot el PP en la guerra política i s'oposaren amb tot el que pogueren al govern d'Antich, al qual –segons una carta oberta publicada per Gabriel Escarrer, el màxim responsable del poderós Grup Sol– no se li reconeixia legitimitat per a imposar el gravamen que, assegurava, seria la fi del turisme a les Illes. En realitat, però, de vora 15 milions de turistes en un any i busques en què estigué vigent l'ecotaxa, només es reberen una dotzena de queixes.

Després d'allò mai més un govern no ha fet res contra l'opinió i els interessos dels hotelers més poderosos. El segon govern progressista (2007-2011: format per un pacte entre el PSIB-PSOE, Bloc per Mallorca –PSM, EU, Verds i ERC– i UM), també presidit per Antich, de fet va impulsar una llei de privilegis hotelers, sota la direcció de la consellera socialista de Turisme Joana Barceló. Es convertia així en llei el decret aprovat un any i mig abans per qui aleshores era el conseller del ram, Miquel Nadal, d'UM. En síntesi, es permetia que els hotels fets no quedessin afectats per les normatives urbanístiques si feien inversions en modernització, i als propietaris se'ls donava totes les facilitats administratives per a tramitar la burocràcia de les obres. La llei es va aprovar per unanimitat. En aquell moment el GOB –Grup d'Ornitologia Balear i de Defensa de la Naturalesa, el principal grup ecologista de les Illes– advertí "del precedent perillós d'aquesta llei que és a la pràctica, amb l'excusa de la inversió privada en la reconversió hotelera, ni més ni menys que una regulació urbanística a la carta". Per part del govern, però, la consellera Barceló valorà que "amb aquesta passa que fem s'impulsarà la

inversió privada en la reconversió hotelera.

El nou decret. L'any passat, el juliol de 2011, el PP donava fe que aquella advertència del GOB tenia tota la raó del món. Amb els seus vots –34 sobre 59– aprovà la nova llei turística, l'objectiu essencial de la qual era "la reconversió dels establiments turístics obsolets en altres usos no turístics", és a dir, convertir alguns hotels en apartaments, a més d'obrir les portes als condhotels i afavorir excepcions urbanístiques per als hotels per facilitar obres de reformes. La raó adduïda pel PP era que així "es fomentarà la inversió privada en la reconversió hotelera", segons va dir el conseller de Turisme, Carlos Delgado. El GOB ho titllà, senzillament, d'una nova "agressió potencial al territori" i assegurà que la reconversió era una "mera excusa" per a "seguir amb l'urbanisme a la carta" a favor d'uns quants empresaris.

El lector pot observar la concordança entre el que deien Barceló (PSIB) i Delgado (PP) i copsarà així l'actitud política general que existeix a Balears amb relació als hotelers més poderosos.

Però la cosa no ha acabat amb la llei *ad hoc* d'ara aviat farà un any. El divendres dia 7 de juny passat, el govern Bauzá aprovà un decret de declaració de la platja de Palma com a "zona turística madura". Això vol dir que els hotels de la zona que siguin reformats podran augmentar la seva alçària fins a vuit metres en alguns casos. Val a dir que una bona part estaven fora d'ordenació, fins a la llei abans esmentada de 2012. Això era: que no s'hi podien fer reformes estructurals, amb l'horitzó futur de ser esbucats ja que tenen massa volum, massa alçària i són, en resum, dignes exemples de l'anomenada balearització. Doncs bé, sobre el coixí de la llei de 2012 ara el decret es bota la categoria de fora d'ordenació, així com qualsevol altre encotillament urbanístic legal que pogués ser aplicable, i dóna permís per a una reforma estructural dels edificis que els permetrà

Les alçades dels hotels podran passar a tenir vora vuit metres més, sempre que siguin de menys de vuit pisos.

aixecar fins a vuit metres més, sempre que l'alçada màxima actual no superi els vuit pisos. Dit d'una altra manera, podrien passar a 10 pisos o 11, segons l'alçària que tingui ara cada edifici. En resum: de ser derruïts per a esponjar o per a ser substituïts per altres edificis més baixos es passa a l'amor al model Benidorm. No és una còpia, cert és, perquè les alçàries a Benidorm són molt exagerades, però sí, sens dubte, se n'assumeix l'essència: l'augment d'alçades. D'aquí que dir que la platja de Palma es *benidormitza* sigui ben pertinent.

El conseller de Turisme, Carlos Delgado, com és habitual en ell, lloà el seu decret sense cap complex. Augurà que així es faran moltes reformes, una part de les quals ja estan previstes i a l'espera del decret, i que es podrien invertir a la zona uns 50 milions d'euros en obres privades. No és la primera

vegada que Delgado i el mateix president Bauzà fan aquestes projeccions de futures inversions d'empreses privades. A la primavera de 2012, el conseller i el president presentaren unes futures reformes d'hotels a la zona turística a Magalluf (Calvià) que de forma immediata havien de suposar la injecció, segons Delgado, d'uns 135 milions d'euros en obres a hotels. Fins ara només consten invertits o en procés –divendres vinent– uns 15 milions, tots a càrrec del Grup Sol. Ningú més s'ha deixat veure per allà, de tantes empreses com –segons el conseller– hi havien d'aterrar.

La nova passa en la satisfacció dels desitjos dels més poderosos hotelers de les Illes ha estat contestada críticament per l'oposició d'esquerra i, també, pel GOB. El grup ecologista ha volgut recordar que ja va advertir en el seu moment del "precedent perillós"

que l'esquerra estava obrint el 2010 amb l'aprovació de l'excepcionalitat urbanística a favor dels hotelers amb "l'excusa de la crisi". Exactament, la mateixa excusa que ara novament fa servir el PP per a aprovar aquest decret que, a parer dels ecologistes, "no és més que un nou catàleg de privilegis [per als hotelers] que el govern en diu mesures especials". Els del GOB troben que "el conseller Delgado és molt aficionat a inventar-se declaracions per tal de permetre il·legalitats urbanístiques i emparar-les per llei a través de decrets llei i d'altres iniciatives legislatives que tenen greu incidència sobre el model turístic de manera que consoliden fòssils a primera línia mitjançant la llei turística i permeten densificar-la encara més amb les més grans alçades que permet el nou decret".

Miquel Payeras